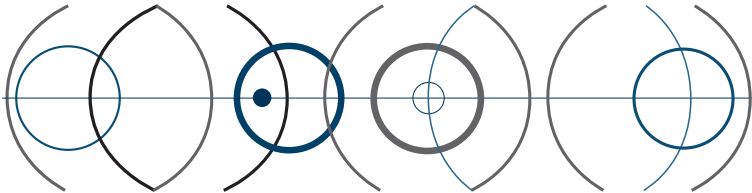

F. AD. MÜLLER SÖHNE AB

Specialist för konstgjorda ögon

Patientinformation om ögonproteser av glas

Bäste patient

Att behöva operera bort ett öga kan vara en omskakande upplevelse och svårt att acceptera. För de flesta av våra patienter går dock anpassningen till den nya situationen utan större problem.

I Sverige bär ungefär 7000 personer ögonprotes. Många fler ser med ett öga. Att ha ett begränsat synfält går att vänja sig vid och avståndsbedömningen går att träna upp.

Från början kommer ögonprotesen kännas lite ovan att bära, men det är inte på något sätt smärtsamt och du kommer snart att vänja dig.

Den här foldern ger dig viktig kunskap om din ögonprotes. Vi vill här ge dig information och svar på de frågor som kan uppkomma.

Vi beskriver hur du skall använda och sköta ögonprotesen så att du känner dig väl förtrogen och säker med den. Följ gärna rekommendationerna för att få en bekväm och säker användning av protesen.

Om du har några frågor, tveka inte att kontakta oss.

Ögonprotesen

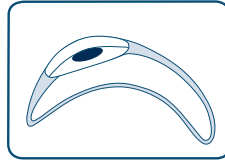
Tack vare det naturliga utseendet och den väl fungerande inpassningen till ögonhålans anatomi kan dagens ögonproteser användas utan större problem vilket ger dig som patient en stärkt känsla av säkerhet.

Glaset vi använder är oorganiskt och består dels av kryolit och dels av kristall. Detta glas är väl beprövat och utprovat och vi anser det vara det mest lämpade materialet vad gäller utseende, användbarhet och kompatibilitet (med vävnaden förenlig). Det avger inga för slemhinnan skadliga ämnen.

Egenskaper hos ögonproteser av glas är:

- Extremt slät yta.
- Hög glansighet.
- Ger inga allergiska reaktioner.
- Låg vikt (ihålig kropp).
- Fuktas bra med tårvätska.

Ögonproteser av glas tillverkas som en ihålig dubbelväggad protes eller som en enkelväggad protes, en s.k. skalprotes.

Bilden till höger visar en genomskärning av en dubbelväggad ögonprotes.

Att få en ögonprotes

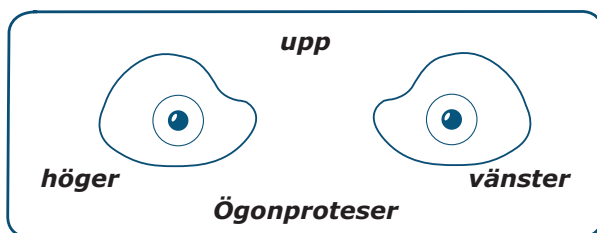
Efter att ett öga tagits bort (enukleation/evisceration) kan den saknade volymen kompenseras med ett implantat. De kvarvarande ögonmusklerna ansluts då till implantatet som ger en rörlig bas för den kommande ögonprotesen. Implantatet täcks av slemhinnan och är inte synligt.

Omedelbart efter operation förses ögonhålan med en tunn hålad plastskiva (konformer) vilken förbereder vägen för inpassning av ögonprotes. Den sitter kvar fram till dess att en ögonprotes skall inpassas. I stället för en konformer kan en standardprotes sättas in.

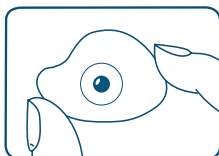
Några veckor efter operation bör ett besök ske på någon av våra mottagningar. Vid detta besök kommer ögonhålan att undersökas noggrant och provning av några modeller att ske. En ögonprotes kommer sedan att tillverkas där form och färg anpassas efter ögonhålan och det kvarvarande ögat. Tidsåtgång för ett första besök är ca 2 timmar.

Att sätta in proteserna

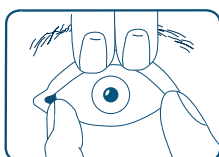
Ögonproteserna tillverkas individuellt för dig och för att passa din ögonhålas anatomiska förutsättningar. Notera att som regel pekar den korta delen av proteserna mot näsan. Dock finns det former som inte följer detta mönster.

Efter lite övning är insättningen av ögonproteserna en enkel procedur. När du sätter in och tar ut proteserna ha gärna ett mjukt underlag så att proteserna inte skadas om du av misstag skulle tappa dem.

1) Håll proteserna mellan ena handens tumme och pekfinger med baksidan vänd mot dig. Den kortare sidan skall peka mot näsan.

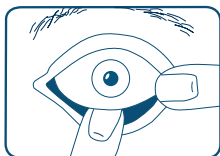

2) Lyft det övre ögonlocket med den lediga handen och skjut in den övre delen av proteserna bakom det övre ögonlocket.

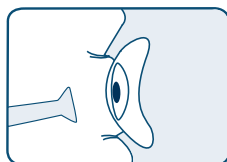
Titta nedåt. Håll kvar proteserna och drag det nedre ögonlocket nedåt. Ett lätt tryck mot proteserna med en cirkulär rörelse mot näsan sätter ögat i rätt läge.

Om din ögonläkare ordinerat salva eller ögondroppar skall dessa tas enligt läkarens instruktioner.

Att ta ut protesen

1) Titta uppåt. Placera pekfingeret bredvid näsan och dra ner det nedre ögonlocket. Med en cirkulär rörelse utåt tryck det nedre ögonlocket in under protesens. Protesen kommer att glida ut ur ögonhålan av sig själv.

2) En sugpropp kan ibland vara användbar. Placera sugproppen lätt fuktad på ögonprotesen. Titta uppåt. Drag det nedre ögonlocket nedåt och drag ut protesens.

På samma sätt som att sätta in ögonprotesen blir det med lite övning lättare att ta ut den.

Observera: Om du gnider eller torkar dig i ögat gör det i riktning mot näsan. Att gnida ögat i den motsatta riktningen (särskilt det nedre ögonlocket) kan vrida eller pressa ut protesens.

Att sköta protesens

Din ögonprotes är ett värdefullt föremål som måste hanteras på rätt sätt. Vi rekommenderar att protesens tas ut endast för rengöring. Använd rent, ljummet vatten. Gnugga protesens försiktigt med fingrarna, skölj och sätt tillbaka den. Använd inte etsande lösningsmedel eller slipmedel!

Detta är det enda du behöver göra för att rengöra din ögonprotes. Som regel kan ögonprotesen användas både dag och natt. Under vissa förhållanden rekommenderar vi patienten att ta ut protesen under kort tid. Tala med oss om detta.

Observera:

- Se till att barn inte leker med protesen eller stoppar den i munnen.
- Lämna inte protesen i vätska över natten.
- Gör aldrig ren protesen vid tvättställ eller över stengolv.
- Använd aldrig rengöringsvätska.
- Gör inte rent med hårda föremål.

Hur länge kan jag använda min protes

Livslängden på en ögonprotes beror på miljöfaktorer, anatomin på ögonhålan, förändring i ögonhålan, för barn beroende av tillväxt. Alla ögonproteser nöts på ytan vilket kan orsaka irritation i ögonhålan.

Med 2-3 års mellanrum kan det vara lämpligt att byta ut protesen. Inga poleringar skall göras däremellan. Hos barn rekommenderar vi ett protesbyte en gång per år då barn växer och ögonhålan förändras.

Miljöfaktorer såsom damm och smuts likväl som skador på ögonlocken kan också förkorta användningstiden.

Om ytan blir sträv kan detta orsaka irritation på bindehinnan. Dess skyddande funktion blir då nedsatt. De första tecknen på att du behöver en ny ögonprotes kan vara ett ökat tårflöde eller kliande i ögonhålan och på ögonlockets kant. Om dessa symptom inte upphör, kontakta oss så snart som möjligt.

Vi rekommenderar att du har en reservprotes. Du kan då om din protes skadas eller förkommer undvika problem till dess du har fått en ny. Ögonhålan bör inte vara utan protes under någon längre tid.

Att tänka på...

Vi vill nämna att för vissa aktiviteter bör du bära lämpliga skyddsglasögon. *Inte för att särskilt skydda proteserna utan för att skydda det öga du har kvar.*

Att bära ögonprotes innebär inte några särskilda restriktioner. Många av våra patienter är framstående inom olika sporter. Då synfältet är nedsatt kan det dock vara bra att vara försiktig.

Här är några regler som bör respekteras.

Tennis, squash, badminton	För sporter såsom tennis, squash och badminton rekommenderar vi patienterna att använda sportglasögon.
Ridning	Vid ridning ute i naturen bör du också skydda dina ögon från grenar och kvistar.
Simning	Vid simning bör simglasögon bäras för att skydda ögonhålan och bindehinnan från irritation som kan inträffa pga. förorenat vatten i t.ex. badhus. Du bör undvika att dyka ner i vattnet med huvudet först pga. faran att skölja proteserna ur ögonhålan.
Dykning	Särskilda försiktighetsåtgärder gäller för dykare pga. det ökade trycket på djupt vatten. Vi rekommenderar att du tar ut proteserna vid dykning.
Flygning	Under flygning har patienter som bär ögonprotes inga besvär. Även om trycket i kabinen i ett flygplan sjunker under färd så påverkas inte det inre trycket på ögat.

F.Ad. Müller Söhne är specialiserade på tillverkning och inpassning av ögonproteser av glas. Företaget grundades 1860 i Wiesbaden, Tyskland och finns representerat i åtta europeiska länder. Företaget har tagit emot patienter inom den svenska vården sedan 1924.

Kontakta oss!

Om du behöver ha mera information så kan du hitta oss enligt nedan.

F. AD. MÜLLER SÖHNE AB

Box 126
245 22 Staffanstorp

Telefon 046-25 01 32
Telefax 046-25 01 32

info@muellersohne.se
www.muellersohne.se

Broschyren är framtagen i samarbete med Tyska ocularistföreningen.

If you would like to have information in a different language please consult our website.